

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok

Wprowadzenie

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 2151) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 1939) zobowiązuje organy władzy rządowej i samorządowej do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

Kierując się powyższym program na 2024 rok obejmował będzie następujące zadania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania pomocy psychologicznej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- opiniowanie w tym określanie zasad o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych, kontrola zasad sprzedaży i obrotu napojów alkoholowych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych.

W swoim programie Komisja chce zwiększyć działania wśród młodzieży szkolnej poprzez większe zaangażowanie nauczycieli, rodziców, urzędników, księży, sprzedawców, policji.

A. Diagnoza sytuacji.

Rozmiary i skutki aktualnie występujących problemów alkoholowych i narkomanii tworzą bardzo poważne zagrożenia dla funkcjonowania społecznego i ekonomicznego naszej społeczności.

Spożywanie alkoholu i używanie narkotyków jest przyczyną wielu ryzykownych zachowań, jakie podejmują młodzi ludzie. Ma bezpośredni wpływ na stan ich zdrowia oraz jakość życia. Młody, rozwijający się organizm ma znacznie mniejszą niż dorosły tolerancję na alkohol i narkotyki. W wielu rodzinach z problemem alkoholowym dochodzi do przemocy w rodzinie.

Gmina Tczów liczy 4 900 mieszkańców z tego:

- w wieku przedprodukcyjnym – 1069,
- w wieku produkcyjnym – 2920,
- w wieku poprodukcyjnym – 911,

Stopa bezrobocia w powiecie wynosi – 11,00 %.

Na terenie gminy działa:

- cztery szkoły podstawowe, w których uczy się 581 uczniów, w tym 158 w klasach „0”,
- oraz przedszkole, do którego uczęszcza 36 dzieci.

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Tczów wynosi 90 :

1. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 30, w tym:

- 1) do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa – 20;
- 2) powyżej 4,5 % do 18% zawartości alkoholu – 5;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu- 5.

2. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży- 60, w tym:

- 1) do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa- 20;
- 2) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu- 20;
- 3) powyżej 18% zawartości alkoholu- 20.

Z dotychczasowego rozeznania prowadzonego przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że na terenie gminy występuje problem alkoholizmu.

Nadużywanie alkoholu bardzo często wynika z braku umiejętności radzenia sobie z problemami życiowymi, tj. brak pracy, niezaradność, kłopoty rodzinne, ale także z chęci zaimponowania kolegom czy koleżankom.

Coraz częściej sięga po alkohol młodzież, a nawet dzieci. Nadużywanie alkoholu bardzo często jest przyczyną przemocy w rodzinach, w wyniku, której cierpią przede wszystkim dzieci.

Dlatego tak bardzo ważnym zadaniem jest pomoc w podejmowaniu leczenia nie tylko przez osoby nadużywające alkoholu, ale także pomoc ich rodzinom. Szczególnie istotną rolę w walce z problemem alkoholowym odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program na rok 2024 swoim zasięgiem obejmuje grupy ryzyka i osoby uzależnione. Na realizację programu przeznaczona jest w budżecie gminy kwota 99 135 zł.

B. Podstawowe cele programu.

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych.
2. Zmniejszenie rozmiarów istniejących problemów alkoholowych.
3. Określenie sposobu rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Rozpoznawanie rozmiarów zjawiska narkomanii i zapobieganie narkomanii.
5. Ograniczanie dostępności i spożywania alkoholu, narkotyków i wyrobów tytoniowych.

C. Realizacja programu.

C. 1 Formy aktywne

1. Wdrażanie programów profilaktycznych w szkołach i programów wspierających takich jak: „Edukacja dla bezpieczeństwa”, „Wewnątrzszkolny Program Przeciwdziałania Przemocy i Agresji”.

2. Pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej działać będą na rzecz rozpoznania, zapobiegania i pomagania w chorobie alkoholowej (pomoc w naturze, aktywne formy wypoczynku, itp.).
3. Popularyzacja wiedzy o problemie alkoholowym (prelekcje, pogadanki, odczyty), szkolenia dla nauczycieli.
4. Rozpoznanie i zapobieganie zjawisku narkomanii.
5. Gmina będzie wspomagać działalność instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych.
6. Organizowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych.
7. Finansowanie wyjazdów terapeutycznych dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy.

C. 2 Formy administracyjno – prawne

Podmioty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie zezwolenia wydanego przez organy gminy są zobowiązane do ścisłego przestrzegania zakazów, nakazów i wszelkich ograniczeń wynikających z przepisów prawa.

D. Zabezpieczenie programu

Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Działalność prowadzona będzie w oparciu o środki uzyskane przez gminę z tytułu otrzymanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Jednostki organizacyjne gminy oraz gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych zobowiązuje się do wdrażania w swojej działalności zadań wynikających z programu.

Podstawowe założenia Programu i zadania do realizacji w 2024 roku

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

1. Rozpatrywanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków dotyczących osób uzależnionych od alkoholu i ustalenie sposobu dalszego leczenia.
2. Udzielanie informacji nt. możliwości leczenia uzależnienia, wstępne motywowanie do podjęcia terapii, udzielenie informacji o grupach wsparcia i kierowanie na leczenie odwykowe.
3. Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w rodzinach dysfunkcyjnych w celu wczesnego rozpoznania sygnałów wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia.
4. Finansowanie szkoleń dla:
  - osób pracujących z osobami uzależnionymi,
  - osób pracujących z dziećmi rodzin, w których występuje problem alkoholowy,
  - członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - nauczycieli.

5. Organizowanie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych, a w szczególności:
  - wyjazdy na zimowiska,
  - wyjazdy na wypoczynek letni.
6. Refundacja kosztów dojazdu na leczenie osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Kierowanie spraw do sądu o przymusowe leczenie osób, które nie chcą dobrowolnie podjąć leczenia.
8. Pokrywanie kosztów wykonania opinii przez dwóch niezawisłych biegłych w przedmiocie uzależnienia.
9. Zapewnienie pomocy edukacyjnej, psychoedukacyjnej i psychologicznej osobom uzależnionym od alkoholu oraz członkom ich rodzin.

II. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania pomocy psychospołecznej, prawnej i materialnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Współpraca ze szkołami, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie organizowania dodatkowej opieki, pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie.
2. Finansowanie świetlic środowiskowych, wyposażenie świetlic w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć.
3. Współpraca z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, księżmi, psychologiem, pedagogiem w zakresie profilaktyki uzależnień i ochrony przed przemocą w rodzinie.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

1. Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, dotyczących alkoholizmu, przemocy, narkomanii dla uczniów i rodziców.
2. Zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych dla nauczycieli, uczniów oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Zakup materiałów edukacyjnych i ulotek pomocnych przy realizacji niniejszego programu.
4. Organizacja spektakli związanych z profilaktyką uzależnień dla dzieci i młodzieży.
5. Realizacja działań wczesnej profilaktyki w szkołach i środowisku – zagospodarowanie wolnego czasu poprzez organizowanie konkursów o tematyce związanej z uzależnieniami i problematyką uzależnień.
6. Organizacja zajęć i imprez sportowych dla dzieci i młodzieży i dofinansowanie działań związanych z turystyką i sportem, jako alternatywnych form spędzania wolnego czasu i zapobieganiu patologii społecznej.
7. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży poprzez organizowanie i finansowanie obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią.
8. Finansowanie profilaktycznych pozalekcyjnych zajęć edukacyjnych i sportowych.
9. Współpraca z pracownikami oświatowymi w zakresie działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

1. Wspieranie instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących zadania statutowe związane z profilaktyką uzależnień.
2. Współpraca z sądem, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, stowarzyszeniami oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki nałogów.
3. Współpraca ze szkołami w organizacji oraz finansowaniu lokalnych i szkolnych programów profilaktycznych.
4. Współpraca z Policją w celu zahamowania wzrostu przestępczości związanej z narkotykami.

V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

1. Podejmowanie działań kontrolnych wobec przedsiębiorców prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, kontrole przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Kierowanie wniosków do policji o wszczęcie postępowania dowodowego odnośnie nieprzestrzegania przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Za udział i prowadzenie posiedzeń komisji dla przewodniczącego, ustala się wynagrodzenie w wysokości 550 zł brutto.
2. Za udział w posiedzeniach komisji dla sekretarza ustala się wynagrodzenie w wysokości 500 zł brutto, a dla pozostałych członków komisji w wysokości 450 zł brutto.
3. Członkom Gminnej Komisji w ramach wykonywanych zadań i udziale w szkoleniach przysługuje zwrot kosztów podróży jak w rozporządzeniu dotyczącym jednostek samorządu gminnego.

Na oryginale podpisała
Przewodnicząca Rady Gminy
Katarzyna Gleguła